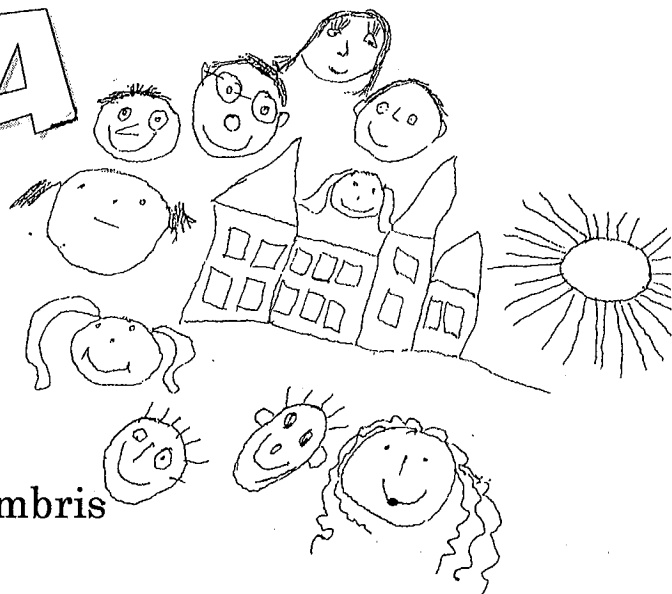

PASACIŅA

Nr. 47 OTRDIENA, 2006.gada 30.novembris

CENA: VIENS PALDIES

„PASACIŅA” NOVEMBRĪ

Novembris – gada tumšais mēnesis. Šoruden tas mūs lutina ar silto laiku. Tikai mazliet uzsnīga sniegs, lai bērni varētu savelt lielas sniega bumbas un tad ar skumjām vērot kā tās palēnām izkūst.

Novembrī „Pasaciņā” godā cēlām dārza lielāko ogu – ķirbi, jo no 6.-13. novembrim izsludinājām izstādi – konkursu „Ķirbju rudens modes skate”. Uz šo pasākumu „saradās” visvisādi personāži – saimniekpaps ar saimniecei, ķirbju karaļi, princeses un Pelnrušķītes, Pepija ar sārtām bizēm, Emonoks, ķirbju ģimenes un gliemeži. Izstādē aplūkošanai tika novietoti arī visdažādākie braucamie – kvatracikls un karieses, ar kurām varēja braukt pēc končām. Pavisam kopā izstādē varēja aplūkot 48 lielākus un mazākus darbiņus.

Ķirbju modes vērtēja neatkarīga žūrija. Tencinājuma rakstus un ķirbju foto saņēma ikviena ģimene, kas piedalījās konkursā.

17.novembrī gan bērni, gan pieaugušie sanācām kopā uz svinīgu brīdi, lai atzīmētu mūsu valsts – Latvijas 88. dzimšanas dienu. Esam gandarīti, ka mūsu sagatavošanas grupas audzēkņi zina, kas ir dziesma „Dievs, svētī, Latviju!” un prot to nodziedāt. Ar tencinājumu rakstu izsniegšanu, ar dzejoļiem un dziesmām, ejot rotaļās un izdejojot rotaļdejas, nopūšot svečītes svētku kliņģerī, sveicām savu valsti tās svētkos.

No 13.-19.novembrim visās bibliotēkās norisinājās Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa. Šī pasākuma ietvaros notika Ziemeļvalstu – Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas un Dānijas rakstnieku detektīvstrāstu lasījumi. Mūrmuižas bibliotēkā uz stāstu klausīšanos tika uzaicināti sagatavošanas grupas bērni. Viņi ar lielu interesi sekoja līdz Gundegas izteiksmīgi un aizraujoši lasītajam fragmentam no O.L.Kirkegora bērnu detektīvgrāmatas „Trūde un citi resgaļi”.

 Sarma

„PASACIŅAS” INTERVIJAS

 18.novembris – Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Par aizvadītajiem svētkiem sagatavošanas grupas bērni stāsta tā:

Matīss: Piektdien svinējām Latvijas dzimšanas dienu. Zīmējām karogu. Es skaitīju dzejoli. Brīvdienās mežā kurinājām ugunsgrūdu. Pa televizoru skatījimos salūtu.

Santa: Mēs dejojām. Es skaitīju dzejoli par tēvu zemi. Mums izsniedza lapiņas ar ķirbju bildīti. Tikai tiem, kas piedalījās izstādē. Valmierā skatījāmies salūtu. Pie mājas tētis izkāra karogu.

Ričards Aleks: Latvijai palika 88 gadi. Es deju. Zālē bija kliņģeris ar svečītēm. Mazie bērni tās nopūta. Tad to sagrieza un izdalīja. Mārsnēnos šāva raķetes no ieročiem.

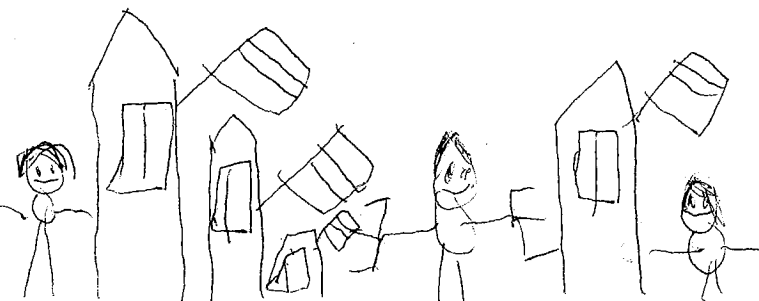
Artūrs: Latvijai ir 88 gadi. Es skaitīju dzejoli, deju un dziedāju. Griežām un ēdām kliņģeri. Mājās logos ielikām svečītes, jo Latvijai bija dzimšanas diena.

Krista: Pa svētkiem biju pie rukšiem. Tālu bija jābrauc. Tie bija brūni un tas bija Līgatnē. Vēl braucām ar zirgu. Mazais ponis arī skrēja. Redzēju salūtu tepat Valmierā.

Miķelis Jānis: Latvijai dzimšanas dienu atzīmējām ar dzejoļu skaitīšanu, dejošanu. Kliņģeri ēdām. Mums pasniedza diplomus par ķirbju *uztaisīšanu*. Mājās Mammucim arī atzīmējām dzimšanas dienu. Valmierā skatījāmies salūtu. Tas bija foršs.

Kristīne: Dzimšanas diena bija Latvijai. Mēs ēdām kliņģeri.

 Sarma

„PASACIŅAS” PADOMI

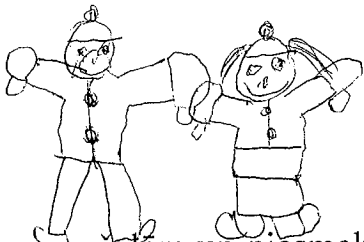
Sagatavošanas grupas bērni pārrunās noskaidrojuši, kādi ir veselīga dzīvesveida priekšnosacījumi. Lūk daži ieteikumi, kas noteikti būtu jāņem vērā.

Lai cilvēks neslimotu:

- ✓ Jāēd daudz ķiploku /Krista/
- ✓ Nedrīkst grauzt lāstekas /Ričards Aleks/

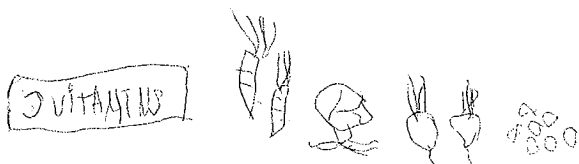

- ✓ Jāēd tabletes /Līva/
- ✓ Jāvelk mugurā normālas drēbes /Ričards Aleks/

- ✓ Nevar bradāt pa pančelēm un piesmelt kurpes /Matīss/

- ✓ Jāēd daudz vitamīni, kas sargā mūsu organismu /Ričards Aleks/

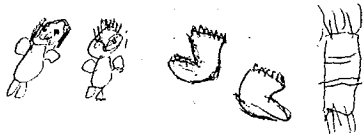

- ✓ Nevar staigāt vaļā jaku un plānās drēbēs /Miķelis Jānis/

- ✓ Veselīgas ir pastaigas svaigā gaisā /Ričards Aleks/

- ✓ Veselīgas ir siltas zeķes ziemā /Lāsma/
- ✓ Jāuzmanās no aukstuma /Ričards Aleks/

- ✓ Jālasa un jāžāvē zāļu tējas /Raimonds/
- ✓ Nevar ēst sniegu /Alise/

- ✓ Jādzēr karsta tēja /Miķelis Jānis/
- ✓ Jāēd daudz dārzeņi un augļi /Artūrs/
- ✓ Daudz jāsmejas, tad būs C vitamīns /Ričards Aleks/

„PASACIŅAS” TĒMA

Bērnā jāprot ieklausīties

Otrais likums kampaņā *Par drošu bērnību* skan – uzmanīgi klausies tajā, ko bērns tev saka. „Mums jāatrod laiks ar cieņu uzklaut bērnu pārdzīvojumus, ja vēlamies, lai bērnu nākotnē uzticētos mums,” uzsver centra pret vardarbību *Dardedze* vadītāja Laila Balode. Ar klausīšanos tiek apliecināta interese par to, ko bērns jūt un dara.

Bieži vien vecāki sūdzas, ka bērni viņos neklausās. Taču nereti viņi paši neprot uzklaut, vienīgi izsaka norādījumus un pavēles, ko no bērna gaida. „Ja mēs klausīsimies viņā, varam cerēt, ka bērns klausīsies arī mūsos”, uzskata L.Balode. Protams, ir sarunas, kurās bērnam nebūtu jājaucas, bet tās nevajadzētu risināt viņa klātbūtnē. Taču bērns jau no mazām dienām jāiesaista lemšanā – it īpaši, ja tas skar viņu pašu. „Piemēram, kas tiks darīts brīvdienās, kur iesim, kādu dāvanu pirsim,” uzskata L.Balode.

Sadzirdēt pareizi

Jāpievērš uzmanība ne tikai tam, ko bērns saka, bet arī tam kādā kontekstā viņš to dara, jo bieži vien bērna nepaklausība ir signāls, ka viņam kaut kā trūkst. Tādēļ jāsaprot arī, kāpēc bērns niķojas. „Ir atsevišķi bērna attīstības posmi, kad niķoties ir normāli. Taču, iespējams, bērnam pietrūkst uzmanības, ir bail vai viņš jūtas slims. Tā ir viena īsta krīzīte, kurai visiem draudzīgi jātiek pāri,” pamāca L.Balode. Protams, bērns visu laiku jādisciplinē – jāiedod viņam rāmīši, kurus pārkāpt nedrīkst. Taču šīs robežas nedrīkst būt pārāk ciešas, jo vecākiem jāļauj bērnam augt un izzināt pasauli.

Neredzamā klausīšanās saikne veidojas jau zīdaiņa vecumā, pat vēl ātrāk – bērniņam esot mamma vēderā, uzskata L.Balode. „Piemēram, zīdaiņim būtībā ir trīs vajadzības – paēst, izgulēties un lai viņam nomaina pamperus. Ja vecāki nav spējīgi ieklausīties un izjust ar sirdi, ko bērns vēlas pateikt, veidojas jau pirmās nesaskaņas – varbūt bērns raud tāpēc, ka viņam sāp vēderiņš, bet mamma mēģina kaut ko iebarot,” skaidro L.Balode. Tādēļ svarīgi mēģināt atkodēt, ko bērniņš vēlas pateikt, nevis jāseko kādiem grāmatu likumiem, laika trūkuma dēļ izdomātiem priekšstatiem par to, kas būtu jāsadzird. L.Balode uzskata, ka „tā īstā zināšana, kā audzināt savu bērnu, mums jau katram ir dota, vienalga, sauc to par intuīciju vai gadsimtiem krātu pieredzi”.

Jāatrod laiks

Šībrīža ekonomiskā situācija, protams, dod pa nerviem. Vecākiem vairs nav laiks saviem bērniem. Taču L.Balode uzsver, ka svarīgi tomēr atrast laiku un

mierīgi, bez stresa pabūt kopā ar bērnu. Turklāt nav nozīmes laikam kvantitatīvās vienībās, svarīgi, lai šis laiks ir kvalitatīvs, bērnam piedāvājot nedalītu uzmanību. Kaut vai stundu dienā, bet nedalītu. Nevis starp kartupeļu mizošanu un grīdas mazgāšanu. „Ja bērns atnāk mājās no bērnudārza, stāsta par meiteni, kuru grib precēt, un mamma viņam šajā brīdī pasaka, lai beidz runāt muļķības, jo viņai nav laika, bērns saprot, ka nav nozīmes neko stāstīt. Pienāks brīdis, kad bērnam šīs sarunas vairs nebūs vajadzīgas,” stāsta L.Balode.

Materiāls no laikraksta „Diena” /26.10.2006./

Nedaudz par kustību rotaļu

Nekas cilvēkā nemainās no runāšanas. Galvenais ir cilvēka darbība. **Kustības** – dzīvībai nepieciešamas, jo tās pilnveido svarīgāko iekšējo orgānu (sirds un asinsvadu, plaušu, Centrālās nervu sistēmas) funkcijas, veicina labvēlīgāku fizioloģisko procesu norisi organismā. Tāpēc tieši pirmsskolas vecumā, kad bērni aug un attīstās, īpaši svarīgi nodrošināt optimālu kustību aktivitāti.

Rotaļa ir bērniības pavadone. Bērns un rotaļa ir nesaraujami saistīti, jo rotaļa rada bērnam prieku, enerģiju, kā arī netieši (viņam nemanot) bērnu māca, attīsta.

Kustību rotaļu laikā bērns nemanot pilnveido tās kustību iemaņas, kuras ir pamats katra cilvēka ikdienas dzīvei – gan pārvietojoties, gan veicot jebkuru darbu.

Vienlaicīgi attīstās arī fizikās īpašības, bez kurām nav iedomājama pilnvērtīga cilvēka dzīve un darbs (spēks, ātrums, izturība, veiklība, līdzsvara izjūta, acumērs un spēja orientēties). Kustību rotaļu laikā bērns ir pakļauts neparedzētām un negaidītām situācijām, un gribot negribot viņš ir spiests ar tām rēķināties, meklējot izeju gan vienatnē, gan sadarbojoties ar citiem, pie tam – ātri reaģējot.

Kustību rotaļa vienlaikus attīsta bērna sensorās spējas (īpaši orientēšanos apkārtnē, ritma izjūtu) un mākslinieciskās spējas (dažādu lomu balss intonācijas, kustību attēlošana).

Citiem vārdiem sakot – jebkura kustību rotaļa ir sava veida dzīves pieredzes skola, kuru bērni apgūst ar lielu prieku un aizrautību, nejutot nogurumu.

2-3 gadu vecumā bērni ir ļoti kustīgi, kustību nespēj izpildīt precīzi, bet tikai galvenajās līnijās. Intensīvi veidojas iemaņas skriešanā, lēkšanā, tomēr samērā grūti apgūst lēcienus tālumā no vietas un mešanu tālumā, kā arī mešanu un ķeršanu. Bērni šīs kustības labāk apgūst nevis rotaļās, bet rotaļveida uzdevumos. Tā kā kustību iemaņas veidojas salīdzinoši ātri, bet nav noturīgas, nepieciešams rotaļveida uzdevumus un rotaļas bieži atkārtot.

Bērni **4-5 gadu** vecumā kustībās aktīvi, kustības kļūst koordinētākas, pakļaujas apziņas kontrolei. Ir labas orientēšanās spējas. Bērni izrāda vēlēšanos darboties kopā, spēj izpildīt sarežģītus noteikumus. Sāk interesēt rotaļas, kas prasa veiklību, ātrumu, izturību, arī zināmu izdomu. Bērns sāk apzināt savas spējas, sāk salīdzināt sevi ar citiem.

Tāpēc **4-5 gadu** vecumā bērniem piemērotas kustību rotaļas, kurās nepieciešama savaldība, organizētība, jo pašu bērnu savstarpējās attiecības arī kļūst sarežģītākas. Tas ir piemērots vecums rotaļām, kurās ir ķeršana un bēgšana.

Kustību koordināciju un precizitāti palīdz attīstīt individuālās sacensību rotaļas un sporta spēļu elementi.

Bērniem **5-6 gadu** vecumā raksturīga liela fiziskā aktivitāte, kustīgums, taču vienlaicīgi izpaužas arī spēja bremzēt impulsīvas darbības. Kustību koordinācija kļūst stabilāka. Bērnu interese virzīta uz rotaļas rezultātu. Tas spilgti izpaužas sporta spēlēs, individuālajās un komandu sacensībās. No bērna tās prasa lielu kustību un prāta ātruma reakciju.

Patstāvīga darba rezultātā bērnu intereses ir kļuvušas daudzveidīgas, uzmanība noturīga. Bērniem **6-7 gadu** vecumā kustību iemaņas stabilas, kustības enerģiskas, vieglas, bez lieka enerģijas patēriņa. Grūtības nesagādā kustību koordinēšana un spēka aprēķināšana.

Kustību rotaļas jāveda ne tikai bērnudārza laukumā, bet arī brīvā dabā. Te kustību izpildē, bērnu orientēšanās sēju attīstīšanai jāizmanto katra lieta vai dabas apstākļi un priekšmeti, kas ir tuvumā - kalniņi, grāvīši, koki un krūmi un to ēnas, vēja nolauzti koka zariņi, čiekuri, zāles un smilgu pudurīši, lielo dadžu galviņas, putnu spalvas, liēlie un mazie akmentiņi, ceļmala, ūdens peļķes, parka soli utt. Arī katrs gadalaiks dāvā savus priekus – vasarā lietderīgi rotaļāties ūdenī un ar ūdeni, labsajūtā spēlēties plikām kājām gan smiltīs, gan zālē. Ziemā – kustību nostiprināšanai priekšroka visādos veidos dodama sniegam kā sporta inventāra aizstājējam.

Mīļie vecāki, vai pamanījām, ka šoruden jau putināja? Mēs dārziņā paspējām par to papriecāties – vēlām lielas sniega bumbas, lai veidotu sniegavīrus un celtu cietokšņus. 4.gr. bērni savas sniega bumbas „pārbaudīja uz stiprību” – laida, lai ripo no kalniņa. Gan veselās, gan saplūsušās tika izmantotas sniega sienas celtniecībā.

Aicinu Jūs organizēt savu bērnu pastaigas, pārgājienu interesantus, ar aktīvu darbošanos un prieku par kopā būšanu. To palīdzēs sasniegt arī piemērots apģērbs katram gadalaikam.

Anita

Materiāls no V.Ripas grāmatas „Veiklības un atjautības rotaļas pirmsskolā un ģimenē”

„PASACIŅAS” VALODIŅA

☺ 4.grupas bērni ģērbjas, lai dotos pastaigā.
Tomass velk ciet jakas rāvējslēdzēju un sauc:
- Pagaidiet! Es tikai aizslēgšu jaku!

☺ Laura un Emīlija Lotte spēlējas ar lellēm.
Izskan jautājums:
- Viņš ir ļoti beigts vai drusciņ beigts?

☺ Bibliotekāre Gundega sagatavošanas grupas bērniem lasa priekšā bērnu detektīvu un jautā:

- Vai jūs zināt, kas ir bēniņi?

Ričardam Aleksam atbilde gatava:

- Jā. Tur ir visādas tumsas!

„PASACIŅAS” DARBIŅI

Tēmas decembrī:

- ❄ Ziemeņa nāca raudādama,
Cimdus, zeķes prasīdama /4.-8./
- ❄ Šķavas nāk, iesnas būs./11.-15./
- ❄ Ziemassvētki sabraukuši /18.-22./
- ❄ *Ziemassvētku tirdziņš* – 9.12. plkst. 13.30-16.00
„Pagastmājā”
- ❄ *Piparkūku balle* – 12.12. plkst. 15.15
- ❄ *Ziemassvētki sabraukuši:*
2.gupiņā – 20.12. plkst.15.30
3.grupiņā – 20.12. plkst. 16.30
4.grupiņā – 22.12. plkst. 15.00
5.grupiņā – 22.12. plkst. 16.30

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ❄❄❄

Š.g. 9.decembrī no plkst. 13.30-16.00
„Pagastmājā” tiks rīkots Ziemassvētku tirdziņš.

Tirdziņa rīkotāji ir PII „Pasaciņa” padomes locekļi un iestādes darbinieki, bet par muzikālo, atraktīvo pasākuma veidolu rūpēsies Kauguru pagasta kultūras nams, jo šajā dienā tiks iedegta arī pagasta galvenā egle.

Bet, lai tirdziņš noritētu ir nepieciešama prece. Tādēļ, cienījamie vecāki, esiet atsaucīgi Ziemassvētku rotājumu, kartiņu, dāvanu maisiņu un citu mīļlietiņu gatavošanā, ko varētu piedāvāt tirgošanai.

No 4.-8.decembrim „Pasaciņas” metodiskajā kabinetā darbosies *rokdarbu darbnīca*. Ja trūkst ideju, ja vienatnē darbs nesokas, tad laipni aicināti pievienoties!

Ineta

Redaktore - Ineta

Korespondente -

SVEICAM ! ❄❄❄❄❄❄❄❄

DZIMŠANAS DIENĀ

*Visi mazi avotiņi
Ik vakaru miglu meta;
Visi mazi bāleliņi
Mīļu tura sav' māsiņu.
/L.t.dz./*

<i>Tomu Kārli Ginteru</i>	11.XI
<i>Lauru Skrastiņu</i>	12.XI
<i>Klāvu Ivanovu</i>	13.XI
<i>Amandu Bērziņu</i>	13.XI

VĀRDA DIENĀ

*Kas var mani aizrunāt?
Kas var mani aizdziedāt?
Es jau biju to ļautiņu,
Dziedātāju, runātāju.
/L.t.dz./*

<i>Raineru</i>	11.XI
<i>Ritu</i>	28.XI

„PASACIŅAS” PALDIES

❄ 4.grupa **PALDIES** saka Renāta mammai par dāvājumiem materiāliem rokdarbu veikšanai

❄ **PALDIES** Lauras mammai par palīdzību dekora tapšanā 4.grupas garderobes telpas noformēšanai.

❄ **PALDIES** Alijas tētim par atjaunotajiem galdiņiem 4.grupai.

„PASACIŅAS” RECEPTES ❄❄

GARŠĪGI!

Svētku galdā iesakām ātri pagatavojamu **desertu no augļiem un halvas**. Pārgriezta persika pusītē, viducītī ievietojiet halvu – tāda garša, ka aplaizīsiet pirkstiņus! Ēdiena izdaiļošanai der dažādi augļi.

Kokosriekstu cepumi.

Sastāvs: glāze kokosriekstu skaidiņu, trešdaļa kārbas iebiezinātā piena ar cukuru, tējkarote vaniļas cukura. Pagatavo, sajaucot visu kopā, ar tējkaroti saliekot mīklas picīņas uz cepamā papīra pannā, un mērenā karstumā cep, līdz tās sāk kļūt viegli zeltainas.

Sarma

Datorsalikums - Anita